

2014 Uluslararası Aile Çiftçiliği Yılı

www.fao.org/family-farming-2014

FAO Orta Asya Alt Bölge Ofisi (FAOSEC)
FAO Türkiye Temsilciliği (FETUR)
İvedik Cad. No. 55, Yenimahalle, 0617, Ankara, Türkiye
Website: <http://www.fao.org/europe/sec>
Telefon : + 90 312 307 9500
Faks : + 90 312 327 1705
E-posta: FAO-SEC@fao.org
FAO-TR@fao.org

Kapak Fotoğrafı: Yol kenarında nar satan kadın.
FTPP projesi GCP/TAJ/006/TUR- Tacikistan'da
Gıda Güvenliğinin Arttırılması ve Çevrenin Korunması için
Evde Fidan Geliştirme

©FAO/Vasily Maximov/FAO

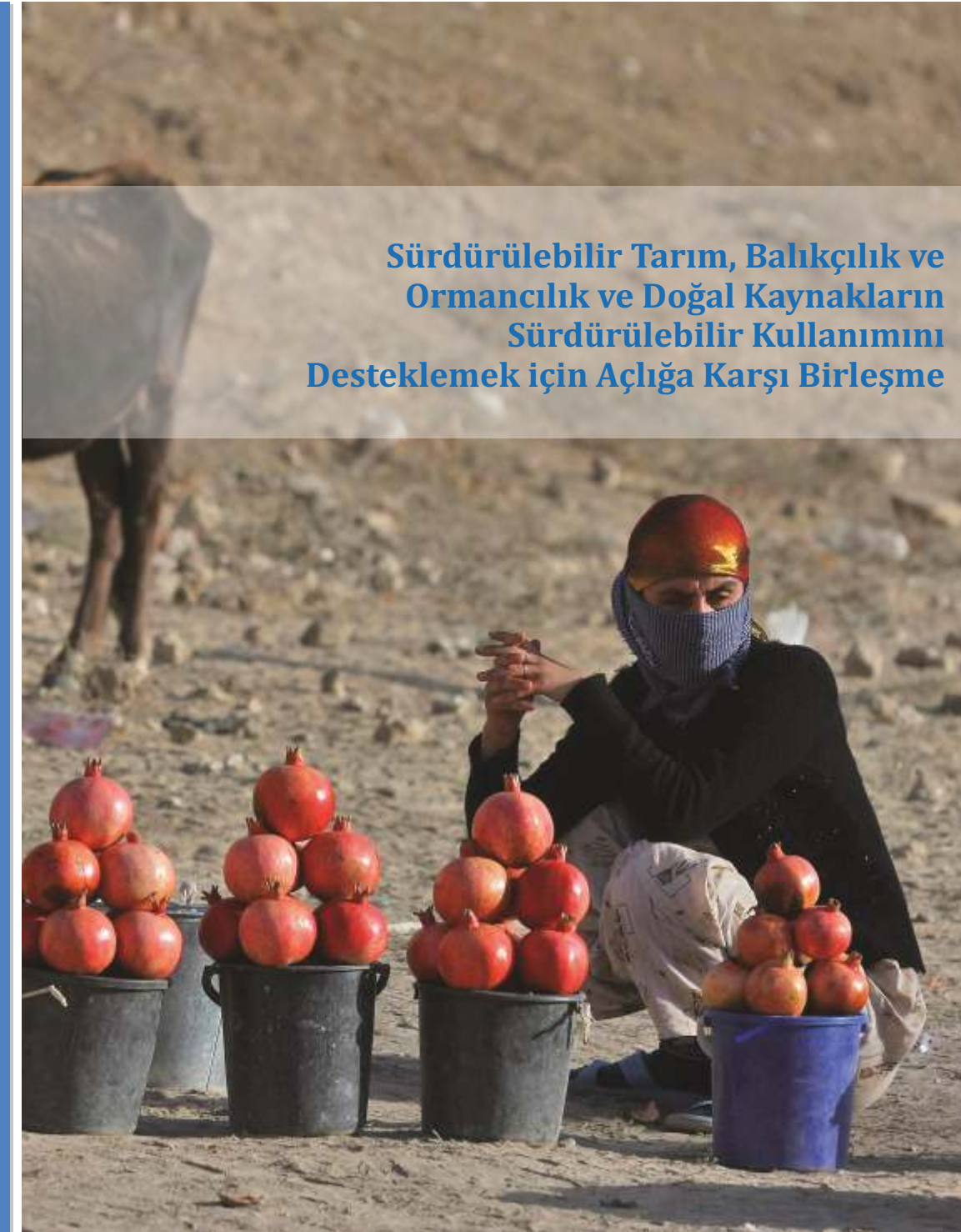
©FAO/Ami Vitale/FAO
©FAO/Louise Potterton/FAO
©FAO/Sergey Kozmin/FAO
©FAO/Daniel Hayduk/FAO
©FAO/F.Iovino/FAO
©FAO/Rosetta Messori/FAO

FAO-Türkiye Ortaklık Programı

Açlığın Olmadığı Bir Dünya

Ankara, Mayıs 2014

**Sürdürülebilir Tarım, Balıkçılık ve
Ormancılık ve Doğal Kaynakların
Sürdürülebilir Kullanımını
Desteklemek için Açlığa Karşı Birleşme**

FAO Orta Asya Alt Bölge Ofisi (FAO-SEC)

FAO-TÜRKİYE ORTAKLIK PROGRAMI

BU SAYIDA :

- Kapsam
- Programın Mevcut Durumu
- Geleceğe Bakış
- Devam Etmekte olan
- Projelere Örnekler:
- Alt-bölgesel
- Çok uluslu
- Ulusal
- İyi Uygulamalar
- Tüm Projelerin Listesi

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın (2011 yılından itibaren GTHB) temsil ettiği Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile FAO arasında 2006 yılında FAO-Türkiye Ortaklık Programı (FTPP) Anlaşması imzalanmıştır. Bu Anlaşma ile Türkiye, ilk beş yıllık (2007 – 2011) dönem için merkezi Ankara'da bulunan ve Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Tacikistan, Türkiye, Türkmenistan ve Özbekistan'ı kapsayan FAO'nun Orta Asya Alt Bölge Ofisi aracılığıyla yardım ettiği ülkelerde kullanılmak üzere güvence fonuna toplam 10 milyon ABD Doları katkıda bulunmaktadır.

FTPP'nin başlıca amacı yararlanıcı ülkelerde gıda güvencesinin sağlanması ve kırsal yoksulluğun azaltılması alanlarında aktif işbirliğine yönelik maddi, finansal ve operasyonel çerçeveyi sağlamaktır.

Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı (TİKA), Orman ve Su İşleri Bakanlığı (OSİB), Dışişleri Bakanlığı (DB) ve Kalkınma Bakanlığı (KB) da FTTP ile bağlantılı faaliyetlere katkıda bulunmaktadır.

Bu program kapsamında;

- Program hakkında detaylı bilgi vermek üzere 2011 yılında üye ülkelerin temsilcileri için bir Çalışma Yemeği düzenlendi.
- 7 Yönlendirme Komitesi Toplantısı düzenlendi.
- Programı yakından izlemek amacıyla 9 Teknik Değerlendirme Toplantısı düzenlendi.

FTTP'nin Esas Kapsamı

FTTP öncelikli olarak geniş kapsamlı altı alanla tanımlanır:

- Gıda Güvenliği;
- Tarımsal ve Kırsal Kalkınma;
- Ormanlık ve Balıkçılık da dahil olmak üzere Doğal Kaynakların Yönetimi;
- Tarım Politikaları;
- Gıda Güvenilirliği;
- Hayvan ve Bitki Gen Kaynakları.

PROGRAMIN MEVCUT DURUMU

2009 yılından bu yana, ortaklık programı kapsamında toplam 10,100,000 dolar bütçesi olan 30 proje onaylanmış ve fonlanmıştır.

Bu projelerin ülkelerin katılımına göre bütçe dağılımı şu şekildedir:

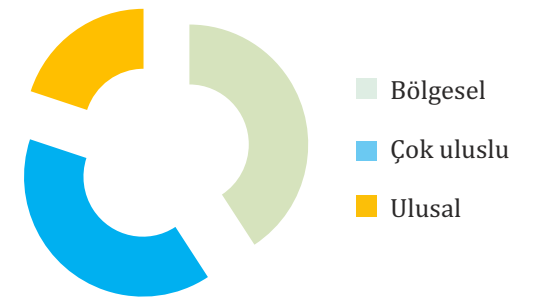
Toplam bütçe: \$ 10,100,000

Bölgesel: **\$ 4,100,000**

Çok uluslu: **\$ 3,950,000**

Ulusal: **\$ 2,050,000**

Projeler

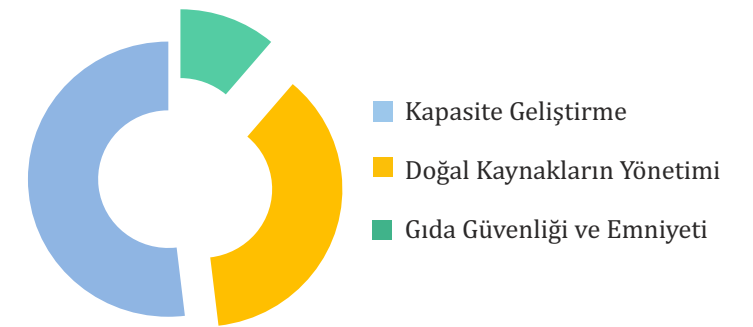
Tematik Alan

2009 yılından bu yana onaylanan bütçelerin tematik alanlara göre dağılımı şu şekildedir:

Kapasite Geliştirme: **\$ 5,240,000**

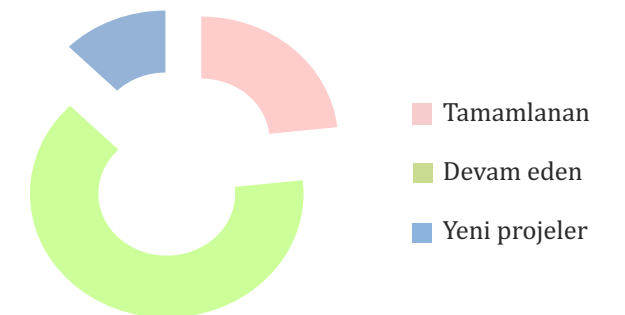
Doğal kaynakların Yönetimi: **\$ 3,730,000**

Gıda Güvenliği ve Emniyeti: **\$ 1,130,000**

Bütçe

- Toplam FTTP finansmanının %12'sine tekabül eden 360,000 dolar tahsisli 2 proje onay aşamasında beklemektedir.
- 7,390,000 dolar tahsisli 20 proje devam etmektedir.
- Toplam bütçesi 2,350,000 dolar olan 7 proje tamamlanmıştır.

GELECEĞE BAKIŞ

Ev Sahibi Ülke Anlaşması'nın 15. maddesinin 29. bölümüne atfen Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ve FAO, beş yıllık bir ilk dönem için FAO'nun Orta Asya Alt Bölge ve Ortaklık Ofis'inin hizmet verdiği ülkelerin (Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Tacikistan, Türkiye, Türkmenistan ve Özbekistan) ve aynı zamanda karşılıklı menfaatleri bulunan diğer ülkelerin yararına yeni bir ortaklık anlaşması düzenlemeye karar verdiler.

FTPP'nin başlıca amacı yukarıda belirtilen yararlanıcı ülkelerde veya aynı zamanda karşılıklı menfaatleri olan diğer ülkelerde Gıda Güvenliğinin Sağlanması ve Yoksulluğun Azaltılması alanlarında aktif işbirliğine yönelik maddi, finansal ve operasyonel çerçeveyi belirlemektir.

FAO ile Bakanlık arasındaki yeni anlaşma üst düzey katılımlı bir toplantı ve törenle Haziran 2014'te imzalanacaktır.

Tematik Alanlar:

- Gıda Güvenliği, Beslenme ve Gıda Güvenilirliği
- Balıkçılık, Tarım, Hayvan ve Bitki Gen Kaynakları da dahil olmak üzere Doğal Kaynakların Korunması ve Yönetimi
- Tarımsal ve Kırsal Kalkınma Politikaları
- Türkiye için Kapasite Geliştirme

EİT Bölgesel Gıda Güvenliği Koordinasyon Merkezi (ECO-RCC)

Projenin Sembolü:
GCP/RER/044/TUR

Bu projenin amacı EİT Sekreteryası'na ve üye ülkelere Bölgesel Gıda Güvenliği Programı'nın (RPFS) uygulanmasında destek vermek ve aynı zamanda gerek EİT'nin gerekse üye ülkelerin RPFS'i başarıyla ve sürdürülebilir şekilde uygulamalarını ve izlemelerini sağlamak üzere kapasitelerini güçlendirmektir.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından atanan EİT-BKM personeli, Bölge Program Koordinatörü Ömer ÖZEL ve üç teknik uzmandan, (Dr. Ufuk BAĞCI, Dr. Kerim Nida ÇALIM ve. Can Devin İÇEL) oluşmaktadır.

Proje kapsamında yürütülen başlıca faaliyetler şu şekilde sıralanabilir:

- Proje faaliyeti olarak, 24-27 Haziran 2013 tarihlerinde Ankara'da EİT-BKM personeline yazı ve sunum kuralları ve becerileri konusunda özel bir eğitim verildi.
- BKM etkinlikleri ve RPFS ile ilgili bilgilerin yayımlandığı ve EİT üye ülkeleri arasındaki iletişimi geliştirmeye yönelik EİT-BKM web sitesi (www.eco-rccfs.org) Temmuz 2013'de açıldı.
- Bölgesel Program Koordinatörü, EİT-BKM merkezinin kuruluşu, hedefleri, çalışma prensipleri, Merkezin geçmişte yaptığı ve gelecekte yapmayı planladığı faaliyetleri ve aynı zamanda RPFS hakkında EİT'nin Daimi Temsilciler Konseyi'ne EİT Sekreterliği Genel Merkezi'nde bir sunum yapmak üzere 8-10 Eylül 2013 tarihlerinde İran'ı ziyaret etti.
- Gıda Güvenliği ve Proje Döngüsü Yönetimi Eğitim Programı'nın ilk aşaması 18 Kasım – 7 Aralık 2013 tarihleri arasında Ankara'da başarıyla tamamlandı.
- 1 adet çok fonksiyonlu yazıcı, 4 notebook bilgisayar, kamera, ses kayıt cihazı, projeksiyon cihazı ve bilgisayar sunucusundan oluşan ilk grup ofis ekipmanlarının alım süreci tamamlandı.

Finansman Yöntemi:
FTPP

Yararlanıcı Ülkeler:
7 SEC Ülkesi
3 ECO Ülkesi

Süren:
3 yıl
(1 Nisan 2013- 31 Mart 2016)

Bütçe:
500,000 \$

Tematik alan:
Gıda Güvenliği/Kapasite Geliştirme

Projenin Sembolü:
GCP/SEC/007/TUR

Kırsal Kadınlara Sürdürülebilir Kırsal Kalkınmanın Sosyo-ekonomik ve Cinsiyet Yönleri Üzerine Kapasite Geliştirme Desteği

Finansman Yöntemi:
FTPP

Yararlanıcı Ülkeler:
Türkiye
Azerbaycan

Süre:
2 yıl
(20 Mayıs 2013- 17 Nisan 2015)

Bütçe:
250,000 \$

Tematik alan:
Kapasite Geliştirme

Projenin amacı, ulusal düzeyde kırsal kesimlerdeki kadınlara yönelik eğitimleri ve yayım hizmetlerini güçlendirmek suretiyle; çeşitli konulardaki eğitimlerle ve bilinçlendirme çalışmalarıyla kırsal kesimde yaşayan kadınların ve kadın örgütlerinin kapasitelerini arttırmaktır.

Önemli İlerlemeler

- Proje 15 Nisan 2014 tarihinde Ankara'da ana paydaşların, çiftçi temsilcilerinin ve parlamenterlerin katılımıyla düzenlenen açılış çalıştayı ile resmi olarak başlatılmıştır.
- Proje kapsamında, FAO GTHB'nın işbirliği ile Türkiye'de Kastamonu, Antalya ve Kars, Azerbaycan'da Samukh, Khachmaz ve Salyan olarak belirlenen üçer pilot ilde ihtiyaç analizinin ve eğitim stratejisinin geliştirilmesine destek verecektir. Pilot iller bölgesel farklılıklara, tarımsal üretim şekillerine ve kadın örgütlerinin bu illerdeki kapasitelerine göre seçilmiştir.
- Projenin sonunda Türkiye'deki üç pilot ilden 90 kadına proje uzmanlarının rehberliğinde eğitim verilecektir. Her iki ülkeden 30 kursiyere ayrıca etkin eğitim araçları ve teknolojileri konusunda eğitim verilecektir.

Türkiye Batı Akdeniz Bölgesi'nde Tıbbi ve Aromatik Bitkilerin Korunması ve Yetiştirilmesi

Projenin Sembolü:
UTF/TUR/058/TUR

Finansman Yöntemi:
FTPP

Yararlanıcı Ülke:
Türkiye

Süre:
2 yıl
(08 Mayıs 2012-08 Nisan 2014)

Bütçe:
180,000 \$

Tematik alan:
Kapasite Geliştirme

Projenin amacı, teknik kapasiteyi arttırmak, bitkisel gen kaynaklarını gen bankasında toplamak ve korumak, deneysel arazilerde yetiştirmek ve aynı zamanda ilgili politikaları ve stratejileri geliştirmek suretiyle tıbbi ve aromatik bitkilerin genetik kaynaklarının korunmasını ve bu kaynaklardan yararlanılmasını sağlamaktır.

Proje kapsamında yürütülen başlıca faaliyetler şu şekilde sıralanabilir:

- Açılış çalıştayı Mayıs 2012'de Antalya'da düzenlendi. Çalıştayda iş planı paydaşlar tarafından gözden geçirildi ve tartışıldı.
- Tıbbi ve aromatik bitki türlerini değerlendirme ve niteliklerini belirleme eğitimi Haziran 2012'de Antalya'da verildi.
- Kasım ve Aralık 2012'de sırasıyla Eskişehir ve Antalya'da eğitmenlere hammadde niteliğinin değerlendirilmesi konusunda eğitimler verildi.
- Temmuz 2012'de yabani ve evcil türlerin döl özelliklerinin karşılaştırılması ve katılımların genetik çeşitliliğinin araştırılması da dahil olmak üzere Biyokimyasal analizler konusunda eğitim verildi.
- Tıbbi ve aromatik bitkilerin korunmasına ve yararlanıcılar tarafından kullanılmasına yönelik broşürler, posterler ve kitapçıklar hazırlandı ve basıma hazır hale getirildi.
- Tıbbi ve aromatik bitkilerin yetiştirileceği tanıtım/ gösterim arazileri BATEM'de kuruldu.

Projenin Sembolü:
GCP/RER/031/TUR

**Orta Asya Balıkçılık ve Su Ürünlerini Geliştirme
Bölgesel Programı (FishDev)**

Finansman Yöntemi:
FTPP

Yararlanıcı Ülkeler:
7 SEC Ülkesi

Süre:
5 yıl (05 Aralık 2009-
04 Aralık 2014)

Bütçe:
1,800,000 \$

Tematik alan:
Doğal Kaynakların
Yönetimi

Orta Asya Ülkelerinde Akuakültür ve Balıkçılığın Geliştirilmesi Bölgesel Programı'nın amacı Orta Asya'da balıkçılık ve akuakültür sektörünün gıda, istihdam ve gelir üretme kapasitesi ve ekonomik olarak yaşama kabiliyeti, çevre ile uyumluluk ve sosyal açıdan kabul edilebilirliği bakımından performansını arttırmaktır.

Orta Asya ve Kafkas Bölgesi Balıkçılık ve Akuakültür Komisyonu (CACFish) FAO Anayasası'nın XIV sayılı maddesi uyarınca kurulmuş bir Bölgesel Balıkçılık Yönetim Organizasyonu'dur ve bu Komisyon'un en dikkat çeken başarılarından birisi FishDev programıdır. CACFish programının açılış çalıştay (19 – 21 Aralık 2011) İstanbul'da düzenlenmiş, CACFish için 5 yıllık bir çalışma programı hazırlanmıştır. CACFish Teknik Danışma Komitesi'nin (TDK) ilk oturumu 20 ila 22 Kasım 2012 tarihinde Ukrayna'nın Kiev kentinde yapıldı. Program ayrıca bölgede CACFish'in geliştirilmesinde ve sürdürülebilir balıkçılık ve akuakültür çerçevesinin uygulamaya geçirilmesinde katalizör görevi görecektir.

Başlıca faaliyetler:

- FAO Balıkçılık Komitesi'ne (COFI) üye FAO-SEC ülkelerinin sayısı artırıldı.
- SEC ülkelerinin COFI ve Akuakültür Alt komitesi gibi global forumlara katılımı artırıldı. FAO-SEC ülkelerine FAO'nun "Sorumlu Balıkçılık Uygulama Kuralları" (FAO Code of Conduct for Responsible Fisheries) tanıtıldı.
- Kurumsal balıkçılık ve akuakültür kapasite gelişimi sağlandı.
- Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan ve Özbekistan'daki balıkçılık ve akuakültür sektörleri incelendi.
- Orta Asya ve Kafkas bölgesi için çeşitli balıkçılık ve akuakültür projeleri hazırlandı.
- FAO-SEC, "Sorumlu Balıkçılık Uygulama Kuralları"nın ve "Teknik Kılavuz"un Rusçaya tercüme edilmesine katkıda bulundu ve basımına ve dağıtılmasına destek verdi.

Projenin Sembolü:
GCP/RER/030/TUR

**Azerbaycan, Kazakistan, Türkmenistan ve Özbekistan'da Korumalı
Tarım ve Sulanan Alanlarda Kaynak Koruma Teknolojileri**

Finansman Yöntemi:
FTPP

**Yararlanıcı
Ülkeler:**
Azerbaycan,
Kazakistan,
Türkmenistan,
Özbekistan

Süre:
2 yıl
(08 Mayıs 2012- 08
Nisan 2014)

Bütçe:
600,000 \$

Tematik alan:
Doğal Kaynakların
Yönetimi

Projenin amacı dört Orta Asya ülkesinde – Azerbaycan, Kazakistan, Türkmenistan ve Özbekistan – sulamalı tarım sistemlerinin verimliliğini arttırmak suretiyle kırsal alanlarda geçim kaynaklarını ve gıda güvenlik seviyelerini iyileştirmektir.

- Bölgesel açılış çalıştay 31 Ocak – 1 Şubat 2011 tarihlerinde Azerbaycan, Kazakistan, Türkmenistan ve Özbekistan'dan ve ICARDA'dan resmi görevlilerin ve araştırmacıların katılımıyla Özbekistan'ın Taşkent kentinde düzenlendi. Bunun yanı sıra, Azerbaycan, Kazakistan ve Özbekistan'da ulusal açılış çalıştayları düzenlendi.
- Atıkların muhafaza edilmesi ve ürün yetiştirme sisteminin çeşitlendirilmesi ile birlikte toprak işlemsiz / doğrudan ekim teknolojilerinin gösterilmesini sağlamak üzere proje sahalarına tarla ekipmanları (topraksız tohum ekme makineleri, püskürtücüler, nem ölçme cihazları, vs.) gönderildi.
- Azerbaycan, Kazakistan ve Özbekistan'da projenin sonuçları ulusal TV kanallarında ve diğer kitle iletişim araçlarında yayınlandı.
- Projede çalışan ulusal personel FAO-SEC'in CIMMYT ve ICARDA işbirliği ile yürüttüğü Orta Asya'da tarımın korunumu çalışmalarına katkıda bulundu. Çalışmanın sonuçları, politikaya yön verenler için tarımın korunmasının ulusal politikalarla teşvik edilmesi ile ilgili kılavuz ilkelerle birlikte bir rapor olarak yayınlandı ve SEC ülkelerinin hükümetlerine sunuldu.
- Projenin sonuçları, Kırgızistan ve Tacikistan'da çiftçi tarla okullarının (FFS) geliştirilmesi suretiyle tarımın korunmasının teşvik edilmesine yönelik olarak öngörülen diğer projelerde tekrarlanacaktır.
- Proje kazanımlarının tartışıldığı ve boşluk analizinin yapıldığı ve bölgede "Korumalı Tarım"ın geleceğinin ele alındığı projenin son çalıştay 10 -11 Aralık 2013 tarihinde Özbekistan'ın Taşkent kentinde düzenlendi.

PROJELER

Bölgesel Projeler				
	Proje	Yararlanılan Ülkeler	Süre	Bütçe
1	Orta Asya ve Türkiye'de Pestisit ve Zararlı Yönetimi GCP/RER/035/TUR	7 SEC Ülkesi	3,5 y	450,000
2	Orta Asya Balıkçılık ve Su Ürünlerini Geliştirme Bölgesel Programı (FishDev) GCP/RER/031/TUR	7 SEC Ülkesi	5 y	1,800,000
3	Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Ülkelerinde Tohum Sektörünün Geliştirilmesi GCP/INT/123/MUL	7 SEC Ülkesi + 3 ECO Ülkesi	2 y	350,000
4	SEC Ülkelerinde Hayvan Genetik Kaynaklarının Yönetiminin Geliştirilmesi GCP/SEC/003/TUR	6 SEC Ülkesi	3 y	700,000
5	FAO Türkiye Ortaklık Programının Görünürlüğü'nün Artırılması GCP/SEC/009/TUR	7 SEC Ülkesi	3y	200,000
6	EİT Bölgesel Gıda Güvenliği Koordinasyon Merkezi (ECO-RCC) GCP/RER/044/TUR	ECO Ülkesi	3 y	500,000
7	Karadeniz'de Sorumlu Balıkçılığın Desteklenmesi için Bilimsel, Teknik ve Kurumsal İşbirliğini Güçlendirme Projesinin Belirlenmesi ve Formülasyonu GCP/RER/025/TUR	BUL-GEOG-ROM-RUS TUR-UKR	2 y	100,000

Çok Uluslu Projeler				
	Proje	Yararlanılan Ülkeler	Süre	Bütçe
1	Orta Asya ve Türkiye'de Tarımsal İnovasyon Sistemlerinin (AIS) Analizi ve Güçlendirilmesi için Kapasitenin Geliştirilmesi GCP/RER/029/TUR	KYR, TAJ, TUR, UZB, AZE	2,5 y	220,000
2	Senaryo Yaklaşımı Uygulayarak Orta Asya'daki Su Kaynaklarının Entegre Kullanımına Yönelik Karşılıklı Olarak Kabul Edilen Mekanizma GCP/INT/137/TUR	KAZ, KYR, TAJ, UZB, AFG	1 y	450,000
3	Azerbaycan, Kazakistan, Türkmenistan ve Özbekistan'da Korumalı Tarım ve Sulanan Alanlarda Kaynak Koruma Teknolojileri GCP/RER/030/TUR	AZE, KAZ, TUK, UZB	2 y	600,000
4	Azerbaycan ve Türkiye'de Küresel olarak önemli Tarımsal Mirasın (GIAHS) Belirlenmesi, Değerlendirilmesi ve Korunması GCP/RER/028/TUR	AZE, TUR	4 y	250,000
5	Orta Asya ve Kafkaslarda Su Havzalarının Sürdürülebilir Yönetimi için Kapasite Geliştirme GCP/SEC/002/TUR	AZE-KYR-TAJ-TUK-TUR-UZB	2 y	300,000
6	Kırsal Kadınlara Sürdürülebilir Kırsal Kalkınmanın Sosyo-ekonomik ve Cinsiyet Yönleri Üzerine Kapasite Geliştirme Desteği GCP/SEC/007/TUR	AZE - TUR	2 y	250.000
7	FAO Cinsiyet ve Tarım Çerçevesi (GASF)'nin Uygulanması Vastasıyla Cinsiyet Ayrımcılığına İlişkin Verilerin Üretimi ve Analizi için Ulusal Kapasitelerin Güçlendirilmesi GCP/SEC/008/TUR	KYR-TAJ-TUR	2y	330,000
8	Orta Asya Ülkelerinde Sığır Üretiminin Geliştirilmesi GCP/SEC/001/TUR	AZE, KYR, TAJ	3 y	600,000
9	Orta Asya ve Kafkaslarda Ulusal Ve Bölgesel Çöl Çekirgesi Yönetiminin İyileştirilmesi GCP/SEC/004/TUR	AZE-KAZ-KYR-TAJ-TUK-UZB	5y	600,000
10	Kırgızistan ve Tacikistan'da Gıda İşleme Tesislerinin ve Ulusal Makamların Gıda Güvenilirliği Risk Yönetimi Kapasitelerinin Geliştirilmesi (HACCP) GCP/SEC/010/TUR	KYR-TAJ	1 y	200,000
11	FAO-GIEWS Fiyat Veritabanı ve Analizi Aracı GCP/SEC/006/TUR	AZE-KYR-TAJ	1y	150,000

PROJELER

Ulusal Projeler				
	Proje	Yararlanılan Ülkeler	Süre	Bütçe
1	Tacikistan'da Gıda Güvenliğinin Artırılması ve Çevrenin Korunması için Ev Eksenli Fidanlık Geliştirilmesi GCP/TAJ/006/TUR	TAJ	2 y	200,000
2	Suriye'de Orman Yangınlarıyla Mücadele ve Sürdürülebilir Orman Yönetimi ve için Kapasite Geliştirilmesi GCP/SYR/014/TUR	SYR	2, 5 y	230,000
3	2011-2020, Kırgızistan için Tarımsal Kalkınma Stratejisinin Oluşturulması GCP/KYR/008/TUR	KYR	2 y	200,000
4	Türkiye Batı Akdeniz Bölgesi'nde Tıbbi ve Aromatik Bitkilerin Korunması ve Yetiştirilmesi UTF/TUR/058/TUR	TUR	2y	180,000
5	Toprak Verimliliği, Toprak Organik Karbon İçeriği ve Potansiyel Kimyasal Gübre Tüketiminin Ulusal Coğrafi Veri Tabanının Oluşturulması UTF/TUR/057/TUR	TUR	2y	200,000
6	Arazi Topplulaştırma Konusunda Ulusal ve Kurumsal Kapasitenin Güçlendirilmesi UTF/TUR/060/TUR	TUR	1y	100,000
7	Sınır Aşan Podshaota Nehri Havzasının Özbekistan'da Su Yetersizliği Bulunan Bölgelerinde Su Biriktirme Teknolojilerinin İyileştirilmesi GCP/UZB/002/TUR	UZB	4 y	200,000
8	Azerbaycan'da Kırsal Nüfusun Geçim Kaynaklarının Arı Yetiştiriciliğinin Artırılmasıyla İyileştirilmesi GCP/AZE/005/TUR	AZE	2 y	200,000
9	Azerbaycan'da Organik Tarımın Geliştirilmesi ve Kurumsal Kapasitenin Oluşturulması GCP/AZE/006/TUR	AZE	2y	200,000
10	Tacikistan'da Hayvanlarda ve İnsanlarda Brusellanın Etkili ve Sürdürülebilir Kontrolü Vastasıyla Hassas Toplulukların Gıda Güvenliği, Gıda Güvenilirliği ve Yaşam Standartlarının İyileştirilmesi GCP/TAJ/009/TUR	TAJ	2, 5 y	180,000
11	Özbekistan Ulusal Kapasitesinin İyileştirilmesi ve Tarım Sektörüne Dış Yatırımların Harekete Geçirilmesi Stratejilerinin Detaylandırılması GCP/UZB/003/TUR	UZB	22m	160,000